

ПОБУДОВА ТЕОРЕТИЧНИХ МОДЕЛЕЙЦ МАЙБУТНЬОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА

Актуальність теми дослідження. Дана тема є досить актуальною, адже на сучасному етапі подальша доля сучасної цивілізації багато у чому залежить від позитивного клімату взаємовідносин різних регіонів, різних країн світу, різних народів, їх культур. Толерантний діалог чи полілог різних народів, різних культур має привести до можливості збереження і продовження взаємоіснування народів світу, їх культур. На цьому шляху важливо визначити перспективну модель майбутнього розвитку сучасної глобалізаційної цивілізації.

Мета дослідження. Проаналізувати загальний розвиток суспільства, дослідити побудову теоретичних моделей, щодо майбутнього розвитку суспільства. Проаналізувати світоглядно-методологічне осмислення та виокремлення знання як стратегічного ресурсу трансформації суспільства та його ролі в забезпеченні інноваційного соціального прогресу, включаючи передусім розвиток людини з врахуванням запитів сучасних соціальних перетворень, що відбуваються сьогодні. Для досягнення мети ми ставимо наступні **завдання:** розглянути розвиток суспільства в цілому; вказати важливість ролі побудови майбутнього розвитку суспільства; показати широке коло питань, що стосуються побудови теоретичних моделей майбутнього розвитку суспільства.

Об'єктом дослідження є інтелектуально-духовна сфера суспільства як відносно самостійний стратегічний ресурс трансформації суспільства.

Предметом дослідження є багатоциклічний процес вироблення, нагромадження, перетворення, трансляції і використання знань, як стратегічного ресурсу трансформації суспільства, розширення їхніх історично обумовлених функцій в когнітивно-інформаційному, технологічному аспектах формування інформаційних ресурсів, інтелектуалізації та інформатизації суспільних систем як основи їх трансформації. Нам відомо, що історія погляди на суспільство така ж давня, як і історія виникнення самого людства. Геродот був першим в історії хто намагався описати життя та діяльність людей. А такі давньогрецькі філософи, як Платон, Арістотель, Демокріт усіма силами намагалися осмислити природу суспільного життя. Досліджуючи це питання Арістотель зауважив, що людина є так званою «політичною твариною», адже тільки люди можуть свідомо об'єднуватись у суспільство. А от середньовічні філософи вважали, що зародження суспільства відбулось в наслідок домовленості Бога із людиною. Ще один видатний філософ Гердером зазначив, що закони суспільного розвитку мають природничий характер. Та як би там не було, життя – не передбачуване та мінливе. Цивілізація ніколи не стоїть на місці, суспільство змінюється. Технології постійно зазнають прогресу, а люди змінюють свої погляди та вподобання. У сучасному світі багатьох людей цікавить яким буде суспільство у майбутньому. Звісно ж можна уявити загальну картину майбутнього. Мабуть, усе буде більш механізоване, цифрові технології більш розвиненими, а технічний прогрес буде куди на вищому рівні ніж у сьогоденні [3, с.149-152]. Усе це добре. І зважаючи на це життя людства значно спроститься і виконувати деякі завдання буде значно легше. Зазначені чинники вимагають нових підходів до поведінки людей, народів, нових підходів до цінностей, які панували в добу техногенної цивілізації. Фундацією цих процесів є науково-технічний прогрес, який поступово залучає до культуротворчої діяльності нові об'єкти, які вимагають радикального перетворення людської поведінки у світі та ставлення до цього світу [1, с 35-38]. Такими об'єктами є відкриті складні синергетичні системи, що саморозвиваються разом з людиною. Еволюція подібних систем характеризується їх проходженням через особливий стан несталості, коли випадкові, незначні впливи можуть призвести до непередбачуваних трансформацій всієї системи [6, с. 127-135]. У синергетичних системах, що саморозвиваються, людина та її діяльність не є чимось зовнішнім – вона сама стає частиною системи. Її діяльність визначається численністю різних можливостей та проблемою вибору певної системи розвитку. Цей вибір не може бути принципово лінійно визначеним. Тому важливо спробувати передбачити такі точки взаємодії людина–система, які потенційно містять можливості катастрофічних наслідків. Подібні об'єкти починають відігравати роль у життєдіяльності людини, спонукаючи вносити суттєві корективи в цінності та смисли техногенної цивілізації [2, с. 220-229]. Окреслюючи концепцію майбутнього, не слід забувати радикальні зрушення у самій техногенній діяльності. Сучасна науково-технічна діяльність людини характеризується складними взаєминами, де пов'язані технологічні, природні та соціокультурні явища. І будь-яка діяльність людини в межах подібної глобальної цивілізаційної системи може викликати як позитивні, так і катастрофічні наслідки, як у найближчих, так і віддалених дільницях системи [1, с. 40-42]. Тому пошук і втілення у життя моделей, які забезпечують виживання, стає конче необхідним [3, с. 163-178]. Практика історико-культурологічного прогнозування свідчить про те, що майбутнє важко передбачити в усіх деталях та прозорах. Говорити можливо лише про більш чи менш імовірний сценарій розвитку історії. Сьогодні можна стверджувати про початок глибинних зрушень сучасної цивілізації. Вивчення подібних змін не тільки свідчить про зв'язок з минулим, а й дає змогу участі у пошуках світоглядних орієнтацій майбутнього [4, с. 12]. Утім не можна не зазначити, що прагнучи змінити своє життя на краще, людина почала тільки усугубляти ситуацію із її моральними цінностями [5, с. 230-242]. Адже суспільство стало приділяти більше увага цінностям матеріальним. І в той же час ми забуваємо про щоб більш цінне, про те, без чого ми не люди.

Висновок: Отже, побудова теоретичних моделей майбутнього розвитку суспільства має дуже важливе значення. Це дає нам можливість прогнозувати своє майбутнє самим. Ще у давнину і до сьогодні суспільство прагнуло до кращого і це природньо. Та потрібно завжди пам'ятати про своє істинне покликання і не забувати про те, що є значно ціннішим за матеріальні цінності - про моральність. Бо аналіз сутності процесів формування майбутнього розвитку цивілізації буде марним, якщо не розглядати концепцію сталого розвитку людства. Таким чином, можна сказати, що пошуки моделі майбутнього розвитку слід продовжувати. Однак слід зазначити, що ця модель не повинна вести до створення єдиного, монолітного інтерактивного глобально-цивілізаційного суспільства, що може привести до світової катастрофи. Необхідно будувати суспільство сталого розвитку, опираючись на моральність культур, економіку, соціум та на збереження і примноження національних ментальних особливостей народів і країн. Основними принципами в міжнародних стосунках держав, країн і народів повинні стати верховенство міжнародного права, справедливість і толерантність, а не зверхність сили і свавілля. То того ж слід зазначити, що чи не найважливішим завданням сучасного суспільства є забезпечення миру на землі. А особливо коли ми сьогодні спостерігаємо за ситуацією у світі в цілому.

Література

1. Василь Шейко. Формування моделі майбутнього розвитку суспільства в добу цивілізаційної глобалізації: культурологічний аспект «культурологічна думка» - 2015. -8ст.
2. Джеймс Робінсон. «Чому нації занепадають? Походження влади, багатства і бідності» - 2016. -435ст.
3. Кущерць В.І. Знання як основа успішного розвитку // Трибуна. – 2001. – № 3-4. – С. 6-9. (1 друк. арк.)

4. Куперець В.І. До нового суспільства – з новим гуманістичним світобаченням. Концептуальні засади та основні напрями інформаційно-освітньої і науково-просвітницької діяльності // Трибуна. – 2000. – № 7-8. – С. 10-13. (1 друк. арк.).
5. Стивен Сломен. «чому ми ніколи не думаємо на одинці» - 2018. -344ст.
6. Чигур Р. Ю. Екологічна культура українського суспільства. Роль держави громадянського суспільства у її формуванні./Р.Ю. Чигур // Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: монографія / Т. В. Гончарук, Н. В. Гнаевич, М. І. Гурик, О. М. Рудакевич, Р. Ю. Чигур, М. Л. Шумка; за ред. Професора О. М. Рудакевича. – Тернопіль:ТНЕУ, 2015. –с.158-190.